

2

Consultori de salut bucodental

SUMARI

1. Consultori de salut bucodental
2. Butaca dental
3. Funcionament de l'instrumental rotatori
4. Manteniment del consultori dental

TÈCNiques

1. Col·locació de freses a la turbina
2. Col·locació de freses en el contraangle i a la peça de mà

REpte INICIAL

La Marisa és una TCAI que treballa en una clínica dental. En acabar la jornada ha de recollir el gabinet i deixar-lo preparat per al dia següent.

Sabries dir quins són els elements que componen el gabinet dental?

1. Consultori de salut bucodental

Una **consulta dental** és un centre sanitari en què l'equip especialitzat en salut bucodental realitza funcions de promoció, educació sanitària i prevenció a l'àrea de la salut integral, així com el diagnòstic i el tractament de malalties bucodentals de forma ambulatoria i de manera individual o col·lectiva.

Aquesta consulta està constituïda per àrees diferenciades i distribuïdes de manera que l'equip de professionals que hi treballen pugui desenvolupar les seves funcions el millor possible. Això repercutirà en la qualitat dels serveis i l'assistència sanitària. El consultori dental constitueix el lloc on es desenvolupa l'activitat professional de l'odontòleg, de l'higienista i de l'auxiliar dental.

L'**ambient del consultori** dental ha de procurar la relaxació i la comoditat del pacient i els professionals que hi treballen. Per això, és recomanable tenir cura dels **factors ambientals** per tal que no resultin agressius. Entre altres, cal destacar:

- La temperatura ambiental.
- La il·luminació.
- Els colors de la consulta.
- El nivell de soroll.
- Vestimenta dels professionals.

Totes les dependències han d'estar adaptades per a l'accés de minusvàlids, amb portes d'amplada adequada i rampes d'accés. El consultori dental ha de tenir un sistema de **comunicació interna**, a través de:

- Personal de recepció.
- Intercomunicadors.
- Altres sistemes.

1.1. Tipus de consultes dentals

El **consultori dental** pot ser de diversos tipus:

- **Tancat o individual:** permet l'atenció exclusivament d'un pacient.
 - Es conserva la privacitat, per la qual cosa està més indicada en adults.
 - Permet la realització de radiografies.
 - Es necessita més espai i material, ja que obliga a comptar amb més aparells si es pretén tenir més d'un gabinet.
- **Obert:** Presenta diverses butaques en una mateixa sala, disposats en forma circular o en paral·lel, fet que permet atendre diversos pacients de forma simultània. S'utilitza sobretot en odontopediatria.
 - Requereix menys espai.
 - Disminueix el número d'instruments necessaris, ja que són compartits per diverses butaques dentals. Per exemple: làmpades halògenes, vibrador d'amalgama, centrals de digitalització, etc.
 - Permet disminuir l'ansietat del pacient, ja que està en contacte amb altres pacients.
 - Es perd privacitat, per la qual cosa està més indicat en infants, amb els quals fins i tot suposa una ajuda.
 - Dificulta la realització de radiografies a la zona de treball.

1 Consulta dental.

2 El consultori obert s'utilitza sobretot en odontopediatria.

– **Semitancada:** Es tracta d'una variant entre l'oberta i la tancada. Està caracteritzada per la presència de plafons, mampares, etc., que separen les butaques dentals entre si. Segons la seva situació, poden ser:

- **En bateria:** amb les butaques col·locades de forma paral·lela. És una variant del sistema tancat.
- **En cercle:** és una variant del sistema obert.

Algunes dels avantatges i inconvenients del consultori semitancat:

- Permet optimitzar el treball i els aparells de la clínica.
- Permet disminuir l'ansietat del pacient, ja que està en contacte parcial amb altres pacients.
- Es perd privacitat.
- Dificulta la realització de radiografies a la zona de treball.

1.2. Espais i àrees de treball del consultori dental

Els **espais, àrees, mobiliari i equips de la consulta dental** han d'estar organitzats per facilitar les tasques dels professionals. El disseny ha de ser ergonòmic per fer del consultori un lloc agradable i que permeti treballar en les millors condicions de benestar i eficàcia.

Els **espais del consultori dental** es poden dividir en: **sales generals, sala clínic o gabinet i sala paraclínica.**

Sales generals

Són les següents:

- **Entrada.** Resulta de gran importància, ja que és la primera impressió del consultori que rep el pacient. Ha de permetre el fàcil accés a la resta de dependències de la clínica tant als pacients com als professionals. Així mateix, ha d'estar dissenyada per al pas de cadires de rodes i adaptada a pacients amb discapacitats. S'hi han de mostrar plaques d'identificació de tots els facultatius i els treballs que prioritàriament desenvolupen a la clínica, així com els permisos i la llicència d'obertura de l'establiment que emeten els organismes oficials corresponents. Aquesta informació també pot figurar a la porta de la clínica dental. També ha de ser visible la documentació en què es reflecteixi l'existència de fulls de reclamació a disposició dels pacients.
- **Recepció.** És la zona on es rep el pacient i on es realitza la gestió de la clínica (històries clíniques, pressupostos, cites, cobraments, factures, etc.). Actualment, gairebé tot aquest treball administratiu es duu a terme mitjançant programes informàtics que el faciliten i l'agilitzen.
- **Sala d'espera.** És l'espai que assegura al pacient una espera amb un grau de comoditat adequat. No ha de ser inferior a 10 m². La decoració ha de ser senzilla, el color de la paret de to pastel, la il·luminació suau i la música ha de tenir un to adequat.
- **Despatx.** És el departament on es realitzen tasques de gestió i administració de la clínica dental. A vegades, pot ser el lloc on el pacient rep informació confidencial de l'equip sanitari tant en relació amb el diagnòstic com al tractament.
- **Lavabo.** En clíniques amb espai suficient, els lavabos de personal i pacients estaran separats. A més, hi haurà lavabos per a infants i adaptats per a pacients en cadira de rodes.

3 Les dimensions de la sala d'espera no ha de ser inferior a 10 m².

Sales d'espera en consultes infantils

Aquestes sales han de tenir mobles adaptats, joguines i altres dispositius que facin l'espera dels infants més agradable i els ajudi a associar la visita al dentista amb un lloc divertit. En les sales d'espera dels adults, es recomana que hi hagi revistes per fer més entretinguda l'espera.

Sala clínica o gabinet

Els **elements** que formen part del gabinet dental són:

- **Butaca odontològica.** Estarà dotada de focus de llum, escopidora, sistema d'aspiració, unitat de control amb mànegues per a l'instrumental rotatori (turbina i micromotor amb contraangle o amb peça de mà). També hi haurà una xeringa multifunció (aigua, aire i esprai).
- **Aparell per realitzar radiografies intraorals.** Es pot situar al capçal de la butaca o a les parets laterals.
- **Aigüera** d'acer inoxidable.
- **Recipients** per a la classificació dels residus clínics i tòxics.
- Mobiliari per a l'**emmagatzematge de l'instrumental** en condicions adequades. Els armaris han de ser baixos, coberts per un taulell que actua de mostrador, amb unitats mòbils per aproximar-les a la butaca quan es necessitin.
- **Sistema de visió de radiografies.** Si s'utilitza un sistema analògic, el negatoscopi és l'element més usual, però cada dia més s'imposa la tecnologia digital, per la qual cosa la presència de monitors és actualment un fet habitual en els gabinets bucodentals.
- Instrumental de mà en nombre suficient per poder atendre diversos pacients sense necessitat de dur a terme els processos d'esterilització entre un pacient i el següent.
- Elements d'higiene personal (detergent líquid en dosificador, tovalloles de paper d'un sol ús, etc.).

Sala paraclínica

Està formada per les àrees següents:

- **Sala de neteja, desinfecció i esterilització.** Annexa a la sala operatòria. Si és possible, estarà comunicada per permetre l'aportació i la retirada de material fàcilment. S'hi desinfecta, neteja i esterilitza el material i l'instrumental dental.
- **Magatzem.** Dependència on es troba el material i l'instrumental emmagatzemat. Per a una correcta organització, les prestatgeries estaran etiquetades amb la finalitat d'evitar errors d'identificació. S'han de controlar les existències mínimes, així com que les condicions d'humitat i temperatura siguin òptimes. A més, s'haurà de realitzar una rotació de materials per controlar les dates de caducitat de material i instrumental.
- **Sala de raigs.** En aquesta sala, s'ubiquen els aparells per realitzar tècniques de radiologia extraoral (panoràmica i ortopantomografia, tomografia...). Les parets d'aquesta sala han d'estar emplomades, segons marca la legislació, per a la protecció enfront de radiacions, i l'entrada ha d'estar senyalitzada amb el símbol de radiació que indiqui que és una zona controlada.
- **Laboratori de pròtesis.** En algunes clíniques dentals, pot existir un laboratori de pròtesis dental.

1.3. Àrees de suport

Inclouen les **àrees** següents:

- **Sala de descans.** Destinada al descans del personal.
- **Vestuari i serveis de personal.** Es poden trobar en una única estança o estar individualitzats; depèn de les dimensions de la clínica.

4 La butaca odontològica es col·locarà al centre de l'habitació.

5 Equip de raigs X dental.

2. La butaca dental

La **butaca dental** és el lloc on s'acomoda el pacient per realitzar els tractaments. És articulada i permet diferents posicions.

Ha de reunir una sèrie de característiques, com ara ser ergonòmica, permetre la disposició còmoda dels elements, ser de fàcil neteja i accessibilitat, etc. Així mateix, ha de comptar amb sistemes que permetin regular l'alçada i la inclinació, i controlar de forma senzilla les funcions dels instruments per permetre al professional treballar de la forma més còmoda.

2.1. Història de la butaca dental

Les primeres butaques dentals van ser modificacions d'una cadira i s'atribueix a Josiah Flagg el 1790 el disseny de la primera butaca dental americana sobre aquella cadira, ja que hi va afegir un reposacaps mòbil i va fer més amples els braços per a la col·locació de l'instrumental. La primera butaca dental mecànica comptava amb un seient i la part posterior reclinable, mirall per il·luminar i reposapeus, fet que augmentava el confort del pacient i millorava la feina del professional. La primera butaca dental que permetia l'elevació i el descens, així com una escopidora amb aigua corrent, data del 1860 i va ser la butaca Whitcomb.

El 1877 va aparèixer la primera butaca amb un mecanisme hidràulic tipus bomba, que a més permetia la feina tant de professionals destres com esquerans, mentre que el 1904 va crear-se el que es va anomenar "butaca perfectament equilibrada", perquè es feia servir oli a la base per a la seva mobilitat.

La primera butaca pediàtrica va aparèixer a la primera dècada del segle XX, i amb l'augment de la consciència de la propagació de malalties les butaques van ser més asèptiques. El 1917 es defineix la butaca dental N° 3 de White Diamond com la més "distintiva, compacta, completa i saludable".

El 1940 se substitueix la butaca de bombeig per la motoritzada, i el 1958 apareixen els primers models de butaques reclinables que permetien una odontologia a quatre mans i assegurada.

En l'actualitat existeixen butaques dentals programables, ja que els moviments del respatllet i el seient es realitzen per mitjà de botons en un panell de control o mitjançant un pedal. Són capaces de suportar fins a 250 kg de pes i presenten quatre posicions de treball programables, posada a zero i parada d'emergència. Aquestes butaques poden funcionar amb motors elèctrics, que són els més usuals, o bé pneumàtics o mixtos. El pedal no està unit a la cadira i es pot ubicar lliurement. D'altra banda, el braç articulat que manté la taula de treball té moviments d'ascens i descens, està equilibrat i els seus moviments són suaus.

Pel que fa a la capacitat instrumental, tenen tres sortides pneumàtiques, dues d'aigua per a la refrigeració (opcional una tercera), amb acobladors Borden (opcional Midwest o ISO-C). Una xeringa de triple funció i una làmpada LED de polimerització completen l'instrumental.

La butaca dental es controla a través d'una superfície plana, per evitar la brutedat tant en els seus moviments com en la resta de funcions (làmpada, escopidora, aigua, monitor, cambra intraoral, etc.).

6 Butaca dental antiga.

2.2. Parts de la butaca dental

La **butaca dental** està formada pels **elements** següents:

Escopidera proveïda d'aigua amb raig continu per a la neteja i l'emplenament del vas i un filtre que retengui partícules sòlides per evitar l'obstrucció de les conduccions.

Aixeta, que serveix per emplenar d'aigua un vas, d'un sol ús, per tal que el pacient pugui glopejar. Presenta un mecanisme de parada automàtica quan el vas està ple.

Capçal articulat, on el pacient recolza el cap. És regulable en alçada i es pot desplaçar cap enrere. S'ha de cobrir amb una funda d'un sol ús.

Respatller anatómic dissenyat per a una fàcil col·locació de les cames del professional.

Pedal, permet controlar els moviments que pot realitzar la butaca dental i permet regular la velocitat d'instruments rotatoris i la sortida o no d'aigua.

Unitat de control que és el dispositiu que permet a l'odontòleg accedir als instruments rotatoris i controls. A dins hi trobem:

- **Safata portainstruments**, que serveix per a la col·locació de l'instrumental. A la part inferior presenta uns botons per al seu control. Se situa sobre el pacient però sense tocar-lo.
- **Mànegues per a instruments rotatoris** d'alta i baixa velocitat.
- **Mànega o xeringa de triple funció** (aire, d'aigua o d'aire/aigua), utilitzada per eliminar saliva i restes orgàniques de les dents.

Seient i reposapeus.

Base encorada al terra, es connecta amb les canonades d'aigua, aire, connexions elèctriques, desguassos i presa de terra.

A més de les mànegues esmentades, a la unitat de control se'n podran afegir altres, com les usades per acoblar la làmpada de polimerització, l'aparell de bicarbonat per polir o la peça per a neteges. Les mànegues reben diferent pressió segons si estan destinades per a turbina o micromotor; la pressió de les destinades per a turbina és major.

La butaca està formada, a més, d'altres **elements adaptables**:

- **Unitat d'ultrasons:** element accessori al qual es col·loca una punta que, en vibrar, destrueixi la tosca dipositada a les dents.
- **Sistema d'aspiració:** pot ser de baixa o alta potència. Mitjançant un sistema de buit, permet evacuar els líquids o elements sòlids de la boca del pacient. Consta de dues mànegues en què s'acoblen les cànules d'aspiració.
- **Làmpada dental:** ha de proporcionar una il·luminació intensa, directa i focalitzada a la zona de treball. Es pot accionar mitjançant un interruptor situat a la part superior o des de la unitat central. Disposa d'una pantalla protectora o un filtre per disminuir la intensitat de la llum.
- **Instrumental rotatori:** unit a les mànegues de l'equip dental i, accionat per aquest equip, efectua moviments rotatoris a diferents velocitats, amb la finalitat de moure una fresa col·locada a l'extrem. La fresa és un petit instrument de forma variable que es col·loca sobre l'instrumental rotatori. S'utilitza per eliminar teixit dentari.

7 Sistema d'aspiració.

2.3. Moviments de la butaca dental

La **butaca dental** realitza una sèrie de **moviments** que es regulen al llarg del tractament que es realitzarà. Aquests moviments poden ser:

- **Totals:** quan es mou tota la butaca.
 - Moviments d'ascens i descens: la butaca es pot pujar a un màxim de 90 cm i abaixar a 35-40 cm del terra, que es la posició de partida.
 - Moviment total cap enrere i retorn a la posició de partida.
 - En alguns casos molt especials, existeix el moviment de gir, que permet rotar la butaca per ser usada per professionals esquerrans.
- **Parcials:** quan es mou una part de la butaca.
 - Moviment del capçal: amunt-avall, endavant-enrere i esquerra-dreta.
 - Moviment del respall: endavant-enrere.
 - Moviment dels recolzabraços: amunt-avall.
 - Moviment del seient i del reposapeus.
 - Moviment de posició Trendelenburg: es mouen el respall i el reposapeus. S'usa sempre que el pacient presenti sudoració, mareigs, pal·lidesa, etc.

8 L'instrumental rotatori està unit a les mànegues de l'equip dental.

Posició de Trendelenburg

En aquesta posició, el pacient es manté amb el cap més baix que els peus.

3. Funcionament de l'instrumental rotatori

Dins de l'instrumental rotatori, podem considerar els elements següents:

— **Turbina.** Instrument rotatori d'alta velocitat, que arriba entre 100 000 i 500 000 rpm. Aquesta velocitat és útil per eliminar els teixits durs de la dent, com l'esmail, en els processos de tractament de càries. Té una forma lleugerament angulada per permetre un fàcil accés a la dent. Es divideix en:

- **Cap.** És el lloc on es col·loca la fresa mitjançant un sistema de subjecció que varia depenent del fabricant. També s'hi troba un sistema de sortida d'aigua (variable segons els models), que serveix per irrigar la fresa i disminuir la generació de calor en realitzar el tractament i el consegüent dany a la polpa dentària.
- **Cos.** És la zona de pressió, i la seva superfície és rugosa per facilitar-ne la subjecció. A la zona final, hi ha un dispositiu que s'uneix amb la mànega de l'equip dental per rebre les connexions i els retorns d'aire i aigua. A vegades, quan els terminals de tots dos són diferents, fa falta l'ús d'adaptadors.

— **Micromotor.** És un sistema rotatori de baixa velocitat, per la qual cosa el seu ús queda reservat per als teixits semidurs de la dent, com és el complex dentinopulpar.

Com en el cas de la turbina, va unit a les mànegues de l'equip dental amb un sistema de connexió variable. Tenen un regulador de la velocitat i el sentit de rotació. Al damunt seu, es poden col·locar dos tipus diferents d'instrumental:

- **Contraangle.** Anomenat així perquè presenta un angle característic respecte de l'horitzontal, amb la finalitat d'afavorir l'accés a la boca. S'hi distingeix un cap i un mànec:

- Al **cap** va col·locada la fresa i presenta un sistema de subjecció variable, segons el model del fabricant i un dispositiu de sortida d'aigua.
- El **mànec** va unit al micromotor, essent el responsable del seu moviment. Utilitza freses d'acer o de carbur de tungstè, que són menys abrasives i tenen menor capacitat de tallar que les de diamant, usades habitualment amb les turbines.

Existeixen contraangles reductors que disminueixen la velocitat de rotació transmesa pel micromotor i s'usen en tècniques implantològiques i quirúrgiques, amb la finalitat de disminuir la generació de calor provocada per les característiques de la tècnica.

- **Peça de mà.** A diferència de l'instrument anterior, és recta i, per tant, el seu ús en boca està limitat, excepte en cirurgies de tercers molars inclosos dins de l'os. Principalment, s'usa per retocar pròtesis dentals.

Com en els anteriors, té dues parts: el cap, on es col·loca la fresa, que conté el sistema d'irrigació; i el cos, amb superfície rugosa per facilitar la pressió, unit a l'equip per un sistema de mànega.

Les freses que s'usen per a la peça de mà són llargues i d'acer o de carbur de tungstè.

9 Turbina (1), contraangle (2), micromotor (3) i peça de mà (4).

Tècniques

1

Col·locació de freses a la turbina

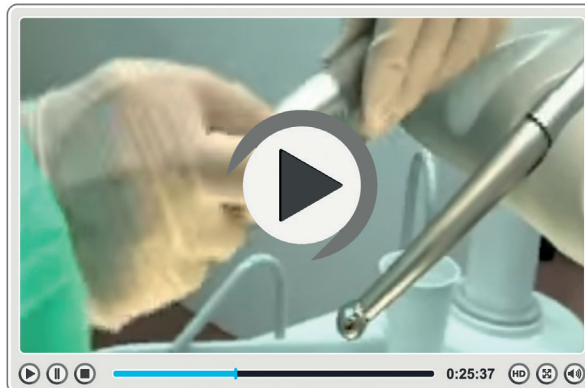
Descripció: col·locar la fresa adequada a la turbina abans de la seva utilització.

Protocol:

1. En turbines de botó, subjectar fermament la turbina amb una mà i pressionar el botó situat a la part posterior del cap de la turbina.
 - Inserir la fresa fins que faci topall, girant-la suauement. A continuació, deixar anar el botó pressionat anteriorment.
 - Comprovar la correcta inserció de la fresa estirant-la lleugerament endavant. Si la fresa no surt, és que està ben col·locada.
 - Col·locar la turbina a la mànega de la unitat dental.
 - Accionar la turbina a l'escopidora per verificar-ne el correcte funcionament.
2. En turbines que tenen adaptador manual:
 - Agafar la fresa per la part inactiva i introduir-la a l'orifici de la turbina.
 - Amb la part central de l'adaptador, pressionar la part activa de la fresa fins que s'introdueixi per complet.
 - Comprovar-ne la inserció estirant-la amb força.
 - Col·locar la turbina a la mànega de l'equip dental.
 - Comprovar-ne el funcionament accionant-la sobre l'escopidora.
 - Per eliminar la fresa, introduir la tija metàl·lica de l'adaptador per l'orifici posterior del cap de la turbina i pressionar. La fresa sortirà sola.

Materials: turbina i freses de turbina adequades.

Tècniques

2

Col·locació de freses en el contraangle i a la peça de mà

Descripció: col·locar la fresa adequada en el micromotor amb contraangle abans de la seva utilització.

Protocol:

1. Ajustar el contraangle o la peça de mà al micromotor.
2. Subjectar fermament amb una mà el contraangle i pressionar el botó localitzat a la part posterior del cap o retirar la pinça d'encoratge per col·locar la fresa.
3. Inserir la fresa fins que faci topall, girant-la suauement. Quan hagi entrat, deixar anar el botó o tancar les Pincers d'encoratge, segons el modelo de contraangle de què se tracti.
4. Comprovar la correcta inserció de la fresa estirant-la lleugerament.
5. Adaptar el micromotor a la mànega de la unitat dental.
6. Accionar el micromotor a l'escopidora per verificar-ne el correcte funcionament.

Materials: turbina i freses de turbina adequades.

Observacions: el micromotor, el contraangle i la peça de mà s'han de desmuntar abans de procedir-ne a la neteja, desinfecció i esterilització. S'han d'engreixar amb olis específics; per això, se selecciona l'oli adequat a cada instrument rotatori i s'introdueix per l'orifici corresponent. Després d'això, es col·loca de nou a la mànega i s'eliminen, sense aigua, les restes d'oli que hi hagin pogut quedar.

4. Manteniment del consultori dental

Una de les funcions del TCAI és mantenir nets i ordenats els equips i l'instrumental, així com comprovar-ne el correcte funcionament, per assegurar-ne la durada i un servei prolongat.

Per realitzar aquesta tasca, cal seguir les **recomanacions següents**:

— Respecte dels mobles del **gabinet**:

- Recollir el material sobrant que es trobi a la seva superfície.
- Netejar les superfícies de treball.
- Recol·locar els materials necessaris per al proper pacient.
- Classificar i col·locar el material als llocs corresponents.
- Desinfectar les superfícies dels mobles.
- Recol·locar les cadires i la resta d'elements que hagi usat el pacient, o els seus acompanyants, com perxes, paraigüers, etc.
- Netejar setmanalment els armaris del gabinet bucodental.

— Respecte de la **butaca dental**:

- Llegir i conèixer les indicacions del fabricant.
- Seguir les instruccions de manteniment de la butaca dental:
 - Neteja d'escopidores i sistemes d'aspiració.
 - Col·locació de pastilles antiescumògenes en el sistema d'aspiració.
 - Comprovació del sistema d'il·luminació.
 - Neteja de la làmpada i dels mitjans de refracció de la llum.
 - Calibratge o comprovació de la potència de les mànegues del'equip dental.
 - Recollida, neteja i posada a zero de l'equip.
 - Ordenar, netejar i desinfectar la butaca.
 - Realitzar les operacions periòdiques necessàries de manteniment de l'equip.

— Respecte de l'**instrumental rotatori**:

- Netejar i lubricar l'instrumental rotatori.
- Un cop lubricat, posar-lo en funcionament el temps necessari per eliminar els excessos de lubricant que pugui tenir.
- Verificar-ne el correcte funcionament.
- Comprovar la potència que reben els instruments rotatoris, així com el seu cabal d'aigua i d'aire.
- Realitzar les tasques de neteja prèvies a l'esterilització.
- Usar només freses de bona qualitat. Les freses tenen tiges normalitzades amb una tolerància de fabricació molt petita. Si la tija està fora de tolerància, patina dins de les pinces en exercir pressió i la desgasta en poc temps.
- Descartar les freses desgastades. En no tallar bé, requereixen major pressió, que es transmet als rodaments, els escalfa, els carbonitza i els desgasta precoçment.

També es corre el risc que la fresa "s'enganxi" a les pinces i no es pugui treure. El botó polsador per canviar la fresa no s'ha d'accionar mentre l'instrument està girant, per no desgastar innecessàriament les peces d'empenta del botó.

Neteja periòdica

Les tasques de neteja dels elements del gabinet s'han de realitzar amb una periodicitat diària, llevat els de la butaca, que es netejaran entre cada un dels pacients.

- Respecte de la **sala de màquines** (compressor i sistema d'aspiració):
 - Amb periodicitat setmanal, purgar el compressor per eliminar l'aigua que hi pugui haver a l'interior.
 - Apagar el compressor i comprovar el buidatge del circuit d'aire.
 - Apagar el sistema d'aspiració.
 - Comprovar que l'aire produït està lliure d'olis.
 - Amb periodicitat mensual, netejar o canviar els filtres del sistema d'aspiració.
- Respecte de la **sala paraclínica**:
 - Netejar l'equip de raigs X, assegurant el correcte posicionament de les seves diferents parts.
 - Posar l'equip de raigs X panoràmic en posició de repòs.
 - Si hi ha sala de pròtesis, recollir el material i netejar els equips i les parets.
 - Col·locar el material de la sala de pròtesis al lloc adequat i preparar-lo per a la jornada següent.
 - Ordenar el magatzem.
 - Comprovar les necessitats de material que s'hagin pogut crear.
 - Si hi ha necessitats, realitzar la petició de material segons el sistema de treball de la clínica.

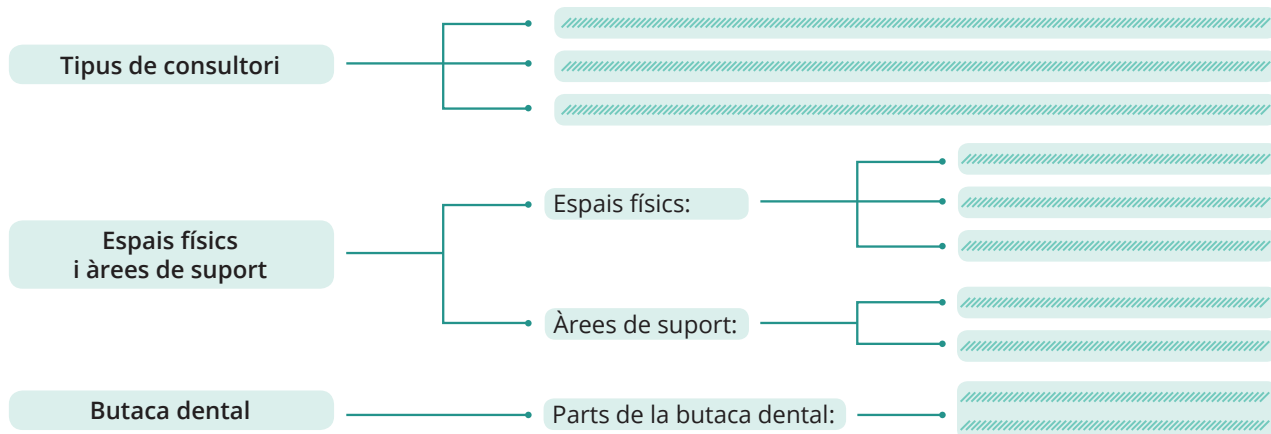

10 Cal netejar l'equip de raig X i col·locar les seves diferents parts correctament.

- Respecte de la **documentació clínica i no clínica**:
 - Realitzar diàriament la còpia de seguretat de les fitxes clíniques del pacient.
 - Realitzar la còpia de seguretat de les imatges radiogràfiques, fotogràfiques i videogràfiques dels pacients. Aquestes còpies de seguretat es poden realitzar a distància per part d'empreses especialitzades que permetin el compliment de la LOPD.
 - Comprovar telefònicament, o per altres vies, les cites de la jornada següent.
 - Actualitzar la facturació amb periodicitat setmanal.
 - Crear les factures que puguin demanar els pacients i proporcionar-los-hi.

Resumeix

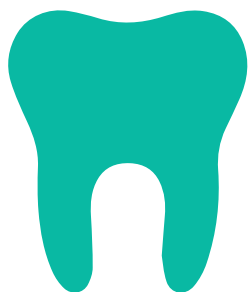
Copia i completa en el teu quadern el següent esquema en relació amb el consultori bucodental.

Resol

Consultori de salut bucodental

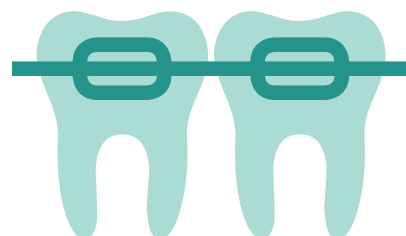
1. Indica en el teu quadern com han de ser les condicions adequades d'una consulta dental.
2. Enumera en el teu quadern els tipus de consultoris dentals que existeixen, analitzant-ne els avantatges i inconvenients.
3. Descriu en el teu quadern els elements que formen part d'una sala clínica o gabinet.

4. Enumera les característiques ambientals que ha de tenir un consultori de salut bucodental i raona el perquè de cadascuna d'elles.
5. Analitza les característiques que ha de tenir l'entrada d'un consultori de salut dental tenint en compte que és la primera impressió que rep el pacient.
6. Resumeix les àrees que conformen la sala paraclínica d'un consultori de salut bucodental.

Butaca dental

7. Resumeix en el teu quadern les parts de la butaca dental, descriu els seus diferents elements i moviments.
8. En el teu quadern de pràctiques fes un resum de la història de la cadira dental. Pots completar la informació a la següent pàgina d'Internet: www.guadentis.com
9. Enumera l'instrumental rotatori d'una butaca dental i descriu-ne les característiques més rellevants.

Manteniment del consultori dental

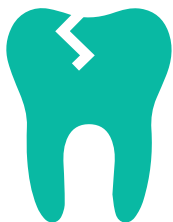
10. Escriu en el teu quadern les funcions del TCAI respecte del manteniment del gabinet dental.
11. Enumera les funcions del TCAI, respecte del manteniment de la butaca dental.
12. Escriu en el teu quadern les funcions que ha de dur a terme un TCAI diàriament en relació amb la documentació clínica i no clínica.

13. Explica amb quina periodicitat cal realitzar les tasques de neteja del gabinet dental i les de la butaca.
14. Explica per quina raó és important descartar les freses desgastades de la butaca dental.
15. Enumera les tasques que ha de realitzar el TCAI en relació amb la documentació clínica i paraclínica.

i Practica

1. Per parelles, realitzeu els següents moviments de la butaca dental:
 - D'ascens i descens.
 - Enrere i retorn.
 - De recolzebraços d'amunt cap avall.
2. A la butaca dental i per parelles acomodeu a un pacient en la posició de Trendelenburg. Posteriorment enumera en el teu quadern en quins casos està indicada aquesta posició.
3. En grups de dos alumnes realitzeu la neteja i el greixatge del material rotatori.
4. A la butaca dental realitzeu el protocol de col·locació de freses a la turbina i a la peça de mà. Resumeix en el teu quadern les diferències entre els dos procediments.
5. Realitzeu en grups de tres o quatre alumnes, distribuïts per parelles, el manteniment de la cadira dental després d'una consulta.

6. Amb els materials i l'instrumental de l'aula de pràctiques, simuleu un petit magatzem d'un consultori dental. Distribuiu el material en calaixos o lleixes, i procediu al seu etiquetatge.
7. Per parelles i a la cadira dental comproveu el correcte funcionament dels següents elements: mànegues per als instruments rotatoris d'alta i baixa velocitat, escopidora, aixeta i xeringa de triple funció.
8. A la cadira dental de l'aula de pràctiques i per parelles realitzeu les següents tasques:
 - Col·locació d'una funda en el capçal.
 - Realització de moviments parcials del capçal (amunt-avall) i del recolzebraços (amunt-avall).
9. A l'aula de pràctiques simuleu la recollida i neteja dels mobles d'un gabinet després d'un dia de feina.
10. Comproveu, després d'una sessió d'un dia de feina, els següents elements de la consulta:
 - Compressor i sistema d'aspiració.
 - Còpia de seguretat de les fitxes clíniques dels pacients.
 - Equip de raigs X.

Posa't a prova

1. L'aparell per realitzar les radiografies intraorals es troba a:
 - a. La sala d'espera.
 - b. L'entrada.
 - c. La sala clínica.
 - d. El despatx.
2. A la sala de màquines hi trobem:
 - a. El compressor.
 - b. L'instrumental emmagatzemat.
 - c. L'instrumental de mà.
 - d. Cap de les respostes anteriors és correcta.
3. Quina part de la unitat dental no està connectada al compressor?
 - a. L'escopidora.
 - b. Les mànegues d'aspiració.
 - c. Les mànegues de l'instrumental rotatori.
 - d. La xeringa triple funció.
4. Per aconseguir la posició de Trendelenburg en una butaca:
 - a. Es mou el respall de davant cap enrere.
 - b. Es mou el capçal d'amunt cap avall.
 - c. Es mou el seient cap amunt i el respall cap enrere.
 - d. Cap de les respostes anteriors és correcta.
5. La turbina assoleix una velocitat de rotació de:
 - a. 100-200 rpm.
 - b. 100 000-500 000 rpm.
 - c. 500-1000 rpm.
 - d. 1000-2000 rpm.
6. No és cert respecte del manteniment del compressor d'aire que:
 - a. Calgui purgar-lo setmanalment.
 - b. S'hagin de canviar els filtres segons les instruccions del fabricant.
 - c. Calgui engreixar-lo amb oli tots els dies en finalitzar la jornada.
 - d. Calgui apagar-lo i encendre'l cada jornada.
7. Quina és la resposta falsa respecte del manteniment de l'instrumental rotatori?
 - a. Necessita ser netejat diàriament.
 - b. Comprovar-ne el correcte funcionament.
 - c. No és necessari realitzar un lubricat diari.
 - d. Cal descartar i eliminar al contenidor corresponent les freses antigues.
8. Es consideren elements adaptables a la butaca dental:
 - a. Unitat d'ultrasons.
 - b. Sistema d'aspiració.
 - c. Làmpada dental d'il·luminació.
 - d. Totes les respostes anteriors són correctes.
9. La unitat de control és:
 - a. Un element de la cadira dental.
 - b. Un element de la sala d'espera.
 - c. La que es troba a la sala de màquines.
 - d. La que es troba a la sala paraclínica.
10. En una sala paraclínica de la clínica dental hi trobem:
 - a. La sala d'espera.
 - b. El gabinet dental.
 - c. El lavabo.
 - d. La sala de raigs X.

Completa el repte

La Marisa, la TCAI del repte inicial, havia de preparar el gabinet bucodental per a la jornada següent.

Et preguntàvem si sabies quins són els elements del gabinet dental. Ara, després del que hem estudiat a la unitat, ja ets capaç de donar una resposta correcta a aquesta qüestió. Compara la resposta que has donat a l'inici amb la que has donat després d'estudiar la unitat.